

BUKA-KAELo KA TSA KGWEBO LE TLHABOLOLO YA TIRO YA SETLAMO YA GO TLAMELA KA DITHOTO

Ka ga Buka-Kaelo Eno

Buka-kaelo eno e kwadilwe le go phasaladiwa ke Khomishene ya Go Matlafadiwa Seikonomi ga Bantsho ka Kakaretso (“Khomishene ya B-BBEE”) ka boikaelelo jwa go tlamela ka kaelo ya ka fa Kgwebo le Go Tlhabololwa ga Tiro ya go Tlamela ka Dithoto e dirwang ka gone go ya ka Melawana ya Maitsholo a a Siameng a Badiri mo Kgwebong (Melao) e e ntshitsweng tumalanong le Molao wa B-BBEE.

Kgwebo le Go Tlhabololwa ga Tiro ya go Tlamela ka Dithoto?

Tlhabololo ya Kgwebo (Enterprise Development [ED]) le Go Tlhabolola Tiro ya go Tlamela ka Dithoto (Supplier Development [SD]) ke nngwe ya dikarolo di le tharo tse di etelediwang kwa pele tsa karata ya maduo ya Go Matlafadiwa Seikonomi ga Bantsho ka Kakaretso (B-BBEE). Boikaelelo jwa yone ke go nonotsha theko ya dithoto mo nageng ya rona, go tokafatsa mananeo a tlhabololo ya go tlamela ka dithoto mo nageng ya rona le go oketsa tiro ya go thusa dikgwebo tsa bantsho ka madi.

Ka jalo, go lebeletswe gore kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng (measured entity [ME]) e fitlhelele bobotlana 40% ya maduo a a abilweng gore e nne e dikhasetomara di tla eletsang go reka kwa go yone (40% ya dintlha di le 25), go tlhabololo tiro ya go tlamela ka dithoto (40% ya dintlha di le 10) le tlhabololo ya Kgwebo (40% ya dintlha di le 5).

Seno se raya gore, e le gore kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng se se ka sa diga maemo-kakaretso a sone a B-BBEE, se tla tshwanelwa ke gore bobotlana se fitlhelele

dintlha di le 10 gore e nne se dikhasetomara di tla eletsang go reka kwa go sone, dintlha di le 4 tsa go tlhabolola tiro ya go tlamela ka dithoto le dintlha di le 2 tsa tlhabololo ya kgwebo.

Ke mang yo o tshwanetseng go solegelwa molemo ke Kgwebo le Go Tlhabolola Tiro ya Go Tlamela ka Dithoto?

Ke Dikgwebopotlana Tse Boemo jwa Tsone bo sa Tlhatlhibiwang (Exempted Micro-Enterprises [di EME]) (dimilione di le 10 tsa diranta le tsa letseno le le kwa tlase la ngwaga), le Dikgwebopotlana Tse di Tshwanelegang (Qualifying Small Enterprises [di QSE]) (letseno la ngwaga le le fa gare ga dimilione di le 10 tsa diranta le dimilione di le 50 tsa diranta) tse bobotlana di nang le 51% ya bantsho ba e leng beng ba kgwebo kgotsa bobotlana 51% ya basadi ba bantsho ba e leng beng ba kgwebo ba ba di tsamaisang ka go latelela melawana ya tsone.

Dikgwebo tse di tlwaelegileng fela (di tsenya letseno la madi la ngwaga la dimilione di le 50 tsa diranta le go feta moo) le tsone di tshwanelegela go bona madi a ditshiamelo a dikgwebo tsa go tlhabolola tiro ya go tlamela ka dithoto, fa fela e le gore di ile tsa tshwanelega jaaka EME kgotsa QSE fa di ne di tshwaiwa lekgetlo la ntlha gore e nne dikgwebo mmogo le go nna tse di thusang go tlhabolola tiro ya go tlamela ka dithoto kwa tshimologong. Mo godimo ga moo, kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhibilweng e letlelelwa gore e amogele kgwebo e e tlwaelegileng fela jaaka e e tla amogelang madi a ditshiamelo dingwaga di le 5, mme e seng go feta moo.

Kgwebo le Tlhabololo ya Tiro ya go Tlamela ka Dithoto ke Eng?

Tona ya Kgwebo, Madirelo le Kgaisano, e ntshitse Melawana e e farologaneng ya Maitsholo a a Siameng a Badiri mo Kgwebong, e e akaretsang Melawana-Kakaretso, e e dirisiwang ke dikgwebo tsotlhe tse di senang molawana o o kgethegileng wa kgwebo o Tona e o amogetseng semmuso le go o kwala mo kaseteng, mmogo le Melawana ya kgwbo, e e tshwanetseng go dirisiwa mo dikgwebong tse di maleba tse di neng tsa amogelelwa semmuso melawana eo, e leng ya kago, ya dithoto, ya bojanala, ya dipalangwa, jj.

Mo go mongwe le mongwe wa Melawana eo, go na le mekgele e e kgethegileng e e tlhometsweng kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhibilweng gore e tsamaisane le ditlhopha tsa ED le SD tsa karata ya maduo a kgwebo le a go tlhabolola tiro ya go tlamela ka dithoto. Lenaanethalo le le fa tlase le sobokanya mekgele eno go ya ka mefuta ya Melawana eno:

Dikgwebo	Dikarolo	Kgwebo e e Tlwaelegileng	Kgwebopotlana E e Tshwanelegang
Melawana-Kakaretso	Kgwebo e e Tlamelang ka Dithoto	2% ya Porofete Yotlhe Morago ga Lekgetho (NPAT)	1% ya NPAT
	Tlhabololo ya Kgwebo	1% ya NPAT	1% ya NPAT
Melawana ya Setheo sa Tshireletso	Matlamela ka dithoto Tlhabololo	1% ya NPAT	1% ya NPAT
	E e Tshwanelegang Tlhabololo	1% ya NPAT	1% ya NPAT
Melawana ya Kgwebo ya Ditšhelete	Matlamela ka dithoto Tlhabololo	1% ya NPAT	1% ya NPAT
	E e Tshwanelegang Tlhabololo	1% ya NPAT	1% ya NPAT
ICT Melawana ya Kgwebo	Matlamela ka dithoto Tlhabololo	2% ya NPAT	2% ya NPAT
	E e Tshwanelegang Tlhabololo	3% ya NPAT	2% ya NPAT
	Matlamela ka dithoto Tlhabololo	2% ya NPAT	1% ya NPAT
Melawana ya Kgwebo ya Matlotlo	Matlamela ka dithoto Tlhabololo	2% ya NPAT	1% ya NPAT
	E e Tshwanelegang Tlhabololo	1% ya NPAT	1% ya NPAT
Melawana ya Kgwebo ya Agri-BEE	Go Tlhabololo Tiro ya go Tlamela ka Dithoto	(3% ya NPAT ya ngwaga 1 go ya go ngwaga 4) Morago ga moo 2% ya NPAT	1% ya NPAT
	Tlhabololo ya Kgwebo	1.5% ya NPAT	1.5% ya NPAT
Melawana ya Kgwebo ya Kago	Go Tlhabololo Tiro ya Kgwebo ya	Dikonteraka – 3% ya NPAT Di BEP – 3% ya NPAT	Dikonteraka – 3% ya NPAT Di BEP – 3% ya NPAT

	go Tlamela ka Dithoto		
	Tlhabololo ya Kgwebo	Dikonteraka – Ann. CSC 400 (C) Di BEP – Ann. CSC 400 (C)	Dikonteraka – Ann. CSC 400 (C) Di BEP – Ann. CSC 400 (C)
Melawana ya Setlamo ya Bojanala	Setlamo sa Tlamelo ka Dithoto	3% ya NPAT	3% ya NPAT
	Tlhabololo ya Kgwebo	0.5% ya NPAT	0.5% ya NPAT
MAC Melaw ana ya Kgwebo	Kgwebo ya Tlamelo ka Dithoto	2% ya NPAT	1% ya NPAT
	Tlhabololo ya Kgwebo	1% ya NPAT	1% ya NPAT
Molawana wa Kgwebo ya Dipalangwa (Setlamo-potlana sengwe le sengwe se beetswe mekgele)			
Batsamaya ka Dibese Molawana wa Kgwebo-Potlana	Tlhabololo ya Kgwebo	Kgwebo e e Tlwaelegileng – 3% ya NPAT Kgwebo-Potlana e e Tlwaelegileng – 3% ya NPAT	
Ditirelo tsa Dibese tsa Setlamo-Potlana Code	Tsweletsopel e ya Kgwebisano	Kgwebo e e Tlwaelegileng – 3% ya NPAT Setlamo-Potlana se se Tshwanelegang – 3% ya NPAT	
Intaseteri ya Ditekesi Molawana wa Setlamo-Potlana	Tlhabololo ya Kgwebo	1% ya lenaane la baduelwa kgotsa 3% ya NPAT Beng ba Ditekesi - 2% ya NPAT kgotsa 0.3% ya Lenaane la Baduelwa	
Dipalangwa tsa mo Tseleng Molawana wa Setlamo-Potlana	Tlhabololo ya Kgwebo	Kgwebo e e Tlwaelegileng - 3% ya NPAT Kgwebo-Potlana e e Tshwanelegang - 2% ya NPAT	

Molawana wa Setlamo-Potlana sa Puso	Tlhabololo ya Kgwebo	DOT ya Bosetšhaba & Porofense dingwaga di le 3 Mokgele – 1% ya tiriso-madi ka botlhale Dikgwebo Tsa Puso go akaretsa le di SOE & Dikgwebo tsa Mokgele wa Dingwaga di le 3 – 3% ya NPAT kgotsa 1 % ya tiriso-madi ka botlhale
Sepalangwa sa mo Metsing le Intaseteri ya Ditirelo Molawana wa Setlamo-Potlana	Tlhabololo ya Kgwebo	Kgwebo e e Tlwaelegileng - 3% ya NPAT Kgwebo-Potlana e e Tshwanelegang - 2% ya NPAT
Go Fetisetsa Pele Molawana wa Setlamo-Potlana le go o Tlosa	Tlhabololo ya Kgwebo	Kgwebo e e Tlwaelegileng Dipeeletsomadi mo dikgwebong tsa Bantsho – 3% ya NPAT Dipeeletsomadi mo dikgwebong tsa Basadi 1.5% ya NPAT Kgwebo-Potlana e e Tshwanelegang - 3% ya NPAT
Setlamo-Potlana sa Diporo Molawana wa	Tlhabololo ya Kgwebo	Kgwebo e e Tlwaelegileng - 3% ya NPAT Kgwebo-Potlana e e Tshwanelegang - 1% ya NPAT
Molawana wa Setlamo-Potlana sa Diphoho	Tlhabololo ya Kgwebo	Kgwebo e e Tlwaelegileng - 3% ya NPAT Kgwebo-Potlana e e Tshwanelegang - 2% ya NPAT

Lenaane la Molawana yotlhe e e kwadilweng mo kaseteng mo webosaeteng ya rona <https://www.bbbeeecommission.co.za/b-bbee-codes-of-good-practice/> go bona tshedimosetso go ya pele.

Tsela ya go Tlhaola Basolegelwa-molemo ba Kgwebo le ba Tlhabololo ya Tiro Tlamelo ka Dithoto

Mosolegelwa-molemo wa SD ke setlamo se e leng karolo ya kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng ya thomelo ya dithoto le ditirelo (mo go rayang gore kgwebo ya basolegelwa-molemo e kwadisitswe jaaka e e tlamelang ka dithoto mo sefalana-tshedimosetsong sa dikgwebo tse boemo jwa tsone bo tlhatlhobilweng), mme mosolegelwa-molemo wa ED ene ga a kwadisiwa mo sefalana-tshedimosetsong sa kgwebo e boemo jwa yone bo

tlhatlhobilweng e e tlamelang ka dithoto.

Fa go tlaolwa mosolegelwa-molemo wa SD, kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng e tshwanetse go leba thomelo ya dithoto le ditirelo tsa yone, go bona gore a go na le di EME le di QSE tse beng ba tsone e leng bantsho tse ba ka di thusang le go di tlhabolola, mme malebana le mosolegelwa-molemo wa ED, kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng e tshwanetse go tlaola dikgwebo tse e ka kgonang go di thusa gore di nne karolo ya tsone ya tsa thomelo ya dithoto le ditirelo.

Thulaganyo eno e solegela kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng ka ditsela tse pedi, e leng (i) go tlhama kgwebo e e ka ikanngwang e e leng teng le ya isagwe ya tlanelo ka dithoto, le (ii) go amogela dintlha tse di oketsegileng tsa bonase fa mosolegelwa-molemo wa ED a nna kgwebo e e tlamelang ka dithoto. Gape seno se tla thusa ka go fetola boleng jwa thomelo ya dithoto jwa kgwebo le go dira gore go nne motlhofo gore go tsene dikgwebo tse disha.

Malebana le go tlaolwa ga mosolegelwa-molemo wa ED le wa SD, kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng e tshwanetse go sekaseka le go bona gore ditlhoko tsa kgwebo ya basolegelwa-molemo ke dife e bo e tsenela Tumulano le ED kgotsa le SD mme kgwebo ya basolegelwa-molemo e tshwanetse go tlhalosa gore di tla newa thuso efe. Tumulano e tshwanetse go akaretsa maikaelelo a a tlhaloganyesegang sentle, ditharabololo tse di etelediwang kwa pele, ditshupo tse di botlhokwa tsa ka fa tiro e dirilweng ka gone, le thulaganyo e khutshwane ya go tsenya maikaelelo ano tirisong ka go tlhalosa diphithelole tsa teng ka tsela e e utlwalang sentle.

Kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng e ka thusa jang basolegelwa-molemo ba ED le ba SD?

Fa tlase fano go na le dithuso tse di tlwaelegileng thata tse di ME di ka thusang basolegelwa-molemo ba ba tlaotsweng ba ED kgotsa ba SD ka tsone:

- (a) Thuso ya Madi.
- (b) Ditshenyegelo tsa ka tlhamalalo tse ME e nang le tsone mo boemong jwa Setlamo sa Basolegelwa-molemo, ka sekai, go rekela Setlamo sa Basolegelwa-molemo khomphiutha.
- (c) Diphokoletsotlhwathwa mo godimo ga tsamaiso ya ka gale ya kgwebo.
- (d) Ditirelo tsa seporofesenale tse ME e di direlang Setlamo sa Basolegelwa-molemo

kwantle ga tuediso epe.

- (e) Ditshenyegelo tsa go tsamaisa kgwebo tse ME e nang le tsone mo boemong jwa Setlamo sa Basolegelwa-molemo, ka sekai, go letla Setlamo sa Basolegelwa-molemo go renta lefelo mahala.
- (f) Dikadimomadi ka melawana e e kgonegang.
- (g) Go duelwa kgwebo e e tlamelang ka dithoto go sa le gale.

Go Tsamaisa Kgwebo le Tlanelo ka Dithoto ka Tiriso ya Dikgwebo Tsa Boraro Tsa Kgwebisano

Go rotloetsa dithuso tseno tsa madi, fa kgweboe boemo jwa yone bo sa tlhatlhabiwanbg e tlhotlhomisa dintlha tsa yone tsa ESD, e letleletswe go amogela dituelo tse di duelwang kgwebo ya boraro ya kgwebisano e e tshwanelegang sentle le e e nang le maitemogelo gore e dire tiro ya go tsamaisa kgwebo le go e tlanela ka dithoto.

Le fa go ntse jalo, kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng ga e ka ke ya amogela dintlha tsa B-BBEE pele go simololwa ka dithuso le go tsenngwa ga tsone tirisong gore setlamo sa basolegelwa-molemo se solegelwe molemo. Kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng gape e sikara boikarabelo jwa go bona gore matsholo a e a dirang a tsamaisana le dipatlafalo go sa kgathalesege gore di dirwa ka motsereganyi.

Mo godimo ga moo, sone setlamo seo sa basolegelwa-molemo ga se ka ke sa letlwa go thusa SD le ED ka nako e le nngwe fela, ka gonne seno se tla felela ka go balwa gabedi mme Molao wa B-BBEE ga o letlelele seo. Go ntse jalo le mo maemong a mo go one kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng e diragatsang ditiro tsa ESD kwantle ga setlamo sa boraro sa kgwebisano.

Ditokomane tse di batlwang ke setheo sa netefatso ya boemo jwa dikgwebo go tlhomamisa bosupi jwa dithuso tse di dirilweng tsa Tsamaiso ya Kgwebo le Tlanelo ka Dithoto

Fa baporofeshenale/setlamo sa netefatso se amogela dithuso tse di direlwang ESD jaaka di tlhaloswa mo mmanualeng wa netefatso o o ntshitsweng ke **dtic**, se tshwanetse go dirisa mekgwa e e latelang ya netefatso:

- (a) Go tlhomamisa boemo jwa B-BBEE jwa setlamo sa basolegelwa-molemo ka bosupi jo bo lekaneng le jo bo tshwanelang jaaka ka afitafiti ya Maikano ya B-BBEE;
- (b) Go kopa netefatso go tswa go setlamo sa basolegelwa-molemo gore se kgotsofaditse

tlhaloso e e reng “batho bantsho”;

- (c) Tumalano ya ED kgotsa ya SD fa gare ga kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng le mosolegelwa-molemo wa ED kgotsa wa SD;
- (d) Bosupi jwa thuso e e neilweng Mosolegelwa-molemo wa ED kgotsa wa SD, go ntsha bosupi kwa thuso e e neilweng (s.k. Lenaanetheko (invoice) le bosupi jwa tuelo ya thuso ya madi a a ntshitsweng); le
- (e) Lekwalo go tswa go Mosolegelwa-molemo wa ED kgotsa wa SD le le tlhomamisang le go amogela boleng le mofuta wa thuso e e amogetsweng go tswa go kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng. Seno se tshwanetse go dirwa fa fela thuso e setse e neilwe mme e seng pele go amogelwa thuso eo.

Mokgwa ono ke o o tshwanelang go sa kgathalesege gore a dithuso tseno di dirilwe ka tlhamalalo kgotsa ka setlamo se boemo jwa sone bo tlhatlhobilweng ka setlamo sa boraro sa kgwebisano. Ka ntlha ya moo, fa go sena bosupi jo bo golaganyang thuso e kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng e e neileng kgwebo ya basolegelwa-molemo, kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng ga e a tshwanela go newa dintlha.

Go aba dintlha tsa B-BBEE go sena bosupi jo bo tshegetsang seo jwa gore kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng e ikobetse dipatlafalo tsa ESD, ga go kitla go nna tumalanong le maikaelelo a Molao wa B-BBEE, e bile go dira gore melawana ya B-BBEE e se ka ya tsenngwa tirisong, ka gonne go ne go tla bo go sena tiro epe e e dirilweng ke setlamo, mme gape seno se tla felela ka go rekotiwa ga tshedimosetso e e seng yone ya B-BBEE mo setifikeiting sa kgwebo e boemo jwa yone bo tlhatlhobilweng, mme seo ke tlolomolao go ya ka Molao wa B-BBEE.

Ke eng se dikgwebo tsa basolegelwa-molemo di sa tshwanelang go se dira?

Dilo tse di latelang fano ke tse setlamo sa basolegelwa-molemo se sa tshwanelang go di dira gore se se ka sa tswedisetsa pele ditiro tsa bonweenwee:

- (a) Go nna le seabe mo letsholong la ESD se sa tlhologanye melawana ya tumalano ya ED kgotsa ya SD. Moo go tlhokegang tlhaloso e e utlwalang sentle gone, setlamo sa basolegelwa-molemo se ka nna sa ikgolaganya le Khomishene ya B-B-BBEE gore se bone kaelo le kgakololo.

- (b) Go amogela dintlha tsa B-BBEE go theilwe mo tirong e e dirilweng ke bo tthatlhobilweng, ka jalo kgwebo ya basolegelwa-molemo ga e a tshwanela go naya kgwebo e boemo jwa yone bo tthatlhobilweng lekwalo le le bontshang gore e amogetse thuso ya ED kgotsa ya SD pele ga e amogela thuso eo.
- (c) Maikaelelo a ED le a SD ke go tokafatsa matswela a tiro le go godisa setlamo sa basolegelwa-molemo, ka jalo, tiro eno e tshwanetse go nna e e nang le matswela mme e se ka ya direlwa fela gore go ikobelwe melawana jaaka ka go thaba batho botlhale le go ba katisa ka go bua le bone mo founong fela.
- (d) Matsholo a ED kgotsa a SD a batla gore kgwebo e boemo jwa yone bo tthatlhobilweng e neye kgwebo ya basolegelwa-molemo thuso ya madi kgotsa e e seng ya madi. Seno ga se tshwane le go reka dithoto le ditirelo tsa kgwebo e boemo jwa yone bo tthatlhobilweng, ka jalo, kgwebo e boemo jwa yone bo tthatlhobilweng ga se a tshwanela go newa tšhono ya theko ya dithoto e kgwebo e boemo jwa yone bo tthatlhobilweng e tla e amogelang fa e sena go dira theko ya dilo ka go di tlhopha jaaka thuso ya ED kgotsa SD. Karolo ya ED le ya SD di akaretsa tuelo ya go sa le gale ya ditirelo kgotsa dithoto tse kgwebo e boemo jwa yone bo tthatlhobilweng e di abetseng kgwebo e e tlamelang ka dithoto. Tuelo ya go sale gale e tshwanetse go dirwa mo malatsing a le sometlhano
- (e) (15) go simolola ka letlha la lenaanetheko (invoice), ka jalo, kgwebo e e tlamelang ka dithoto ga e a tshwanela gore e busetse letlha la lenaanetheko (invoice) kwa morago gore le tlhage ka mokgwa o e keteng kgwebo e boemo jwa yone bo tthatlhobilweng e rulagantse tuelo ya go sa le gale ka one, mme go sa nna jalo.

Ditlamorago tsa go sa ikobele Melawana ke dife?

Kgwebo e boemo jwa yone bo tthatlhobilweng e e sa ikobeleng dipatlafalo tsa Melawana, e ka nna mo kotsing ya go sa ikobele Molao wa B-BBEE, mme dikotlhao tse go buiwang ka tsone mo go one di ka nna tsa tsenngwa tirisong, tsa gore motho wa maemo a a tlwaelegileng fela kgotsa motho wa semolao a ka nna a pegwa molato wa (di)tiro ya/tsa bonweenwee go ya ka Molao wa B-BBEE kgotsa go duedisiwa tuedisokotlhao e e fitlhang go mo e ka nnang 10% ya lotseno lwa madi lwa ngwaga kgotsa sekwebo sa go latlhelwa mo kgolegelong dingwaga di le lesome (10).

Mo godimo ga moo, motho ope fela wa maemo a a tlwaelegileng kgotsa wa semolao yo o pegilweng molato wa go tlola Molao wa B-BBEE ga a kitla a tsamaisa kgwebo le lefapha lepe la puso kgotsa la setlamo sa puso lobaka lwa dingwaga di le 10 go simolola ka letlha le a pegilweng molato ka lone mme o tla kwalwa mo rejisetareng ya dithendara tsa bonweenwee mo Lefapheng la Bosetšhaba la Matlotlo. Ka jalo, kgwebo e boemo jwa yone bo tlathobilweng le kgwebo ya basolegelwa-molemo di rotloediwa go ikobela Molao wa B-BBEE le go tlogela go tsaya karolo kgotsa go nna le seabe mo boitshwarong jo bo tla felelang ka go tlola molao o o tlhomilweng kgotsa go dirisa batho bantsho jaaka didirisiwa fela ba ntse ba itse, mo boemong jwa go thusa ka tsela e e mosola mo kgolong ya ikonomi.

Kafa o ka ikgolaganyang le rona ka gone:

Campus, 77 Meinties street, Sunnyside, Pretoria, Gauteng, 0002
Tel: (+27) 12 394 1535, Fekese +27 (12) 394 2535
Private Bag X84, Pretoria, Gauteng, 0001
Imeile: MRamare@beecommission.gov.za

the dtic Postal Address
Private Bag X84
Pretoria
0001

Tel: (+27) 12 394 1535
Imeile: MRamare@beecommission.gov.za
Diofisi tse di tlamelang dikhasetomara ka thuso tsa
the dtic: 0861 843 384 Webosaete:
www.bbbeecommission.co.za